

Obsah

1. Identifikační údaje.....	2
2. Výchozí podklady	3
3. Současný stav lokality.....	3
4. Metodika hodnocení dřevin.....	3
5. Vyhodnocení současného stavu dřevin	5
6. Doporučení vhodných opatření	6
7. Závěr.....	6

1. Identifikační údaje

Zadavatel:	Městská část Praha 6
	Kancelář architekta
Adresa:	ČS. Armády 601/23, 160 52 Praha 6
IČO:	00063703
DIČ:	CZ00063703
Zhotovitel:	Atregia s.r.o.
Adresa:	Šebrov 215, 679 22 Šebrov – Kateřina
IČO:	02017342
DIČ:	CZ02017342
Bankovní spojení:	Fio banka, a.s. č.ú. 2100462439/2010
Statutární orgán:	Ing. Martina Vokřálová Trnková - jednatelka společnosti
Odpovědný pracovník oprávněný k jednání:	Ing. Yvona Lacinová
E-mail:	info@atregia.cz
Datum zpracování:	květen 2018
Vypracoval:	Ing. Ivana Vyroubalová

2. Výchozí podklady

Předmětem posouzení je dřevinná vegetace na parcele 1359/1, sloužící jako zahrada obytné vily. Posouzení dřevin je zpracováno na základě objednávky vlastníka parcely, který požadoval prověřit zdravotní stav, vitalitu a perspektivu současných porostů v prostoru zahrady jako podklad k dalším investičním záměrům.

Podkladem pro zakres dřevin byla katastrální mapa z veřejně přístupného portálu katastru nemovitostí.

3. Současný stav lokality

Předmětná parcela se nachází v ulici Na Marně, v obytné čtvrti Prahy 6 – k.ú. Bubeneč (730106). Jedná se o parcelu katastru nemovitostí č. 1359/1. Druh pozemku je zahrada, celková výměra 694 m². Vlastníkem parcely je Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2/2, Staré Město, 110 00 Praha 1.

Nadmořská výška lokality činí 205m. V centru parcely se nachází obytný objekt (p.č.1358), jihovýchodní část parcely je zpevněná jako příjezdová a parkovací plocha, jsou zde soustředěny přístupové schodiště a terasy. Zadní část parcely je obytnou zahradou, s okrasnou i užitkovou funkcí, bez dalších zpevněných ploch. Zahrada je v plné péči nájemníků bytů.

4. Metodika hodnocení dřevin

Vlastní posouzení dřevin v terénu bylo zpracováno na začátku vegetačního období, dne 30.4.2018. Využita byla metodika tzv. vizuálního hodnocení dřevin, v praxi nejběžnější způsob, jak získat potřebná data bez poškození dřevin.

Inventarizace dřevin je nezbytným podkladem umožňujícím vyhodnocení stávajícího stavu jednotlivých dřevin a návrh následných péstebních opatření (například zdravotní řez, bezpečnostní řez, vazba koruny, atd.), případně doporučení ke kácení. V terénu jsou zjištěny základní dendrometrické veličiny, tvarové, estetické a stanovištní charakteristiky a podrobně je vyhodnocena vitalita a zdravotní stav. Hlavním výstupem posouzení dřevin je podrobné hodnocení, zpracované v tabulkové a výkresové části. Jednotlivé dřeviny jsou označeny pořadovým číslem. Číslování dřevin v inventarizační tabulce a ve výkresech je průběžné.

Posouzení se týkalo celkem 63 vegetačních prvků, zaznamenány byly následující údaje:

1. Pořadové číslo - každý hodnocený strom, keř nebo skupina je v textu i na výkresu označen pořadovým číslem.

2. Název taxonu (druh dřeviny) - u dřevin je uváděn rodový i druhový latinský název. České názvy jsou uvedeny na konci tabulkové přílohy. V případě skupin dřevin je uvedena „Skupina“ a zastoupení druhů je uvedeno v poznámce.

3. Rozměry kmene: průměr - uvedena je hodnota v centimetrech, měřená ve výčetní výšce (1,3 m nad zemí), popřípadě v místě rozvětvení. U keřů a skupin není uváděn.

4. Rozměry kmene: obvod - uvedena je hodnota v centimetrech, měřená ve výčetní výšce, popřípadě v místě rozvětvení. Obvody dalších kmenů v případě vícekmenného stromu jsou uváděny v poznámce. U keřů a skupin není uváděn.

5. Výška dřeviny - v metrech.

6. Rozměry koruny: nasazení - značí u vzpřímených taxonů počátek větvení koruny, u převislých taxonů vzdálenost větví od země. Uvedená v metrech. U keřů a skupin není uváděn.

7. Rozměry koruny: šířka - je zjišťována kolmým průmětem koruny k zemi. Uvedená celková šířka (průměr) koruny v metrech. U korun s nepravidelným obrysem koruny je udávána průměrná hodnota. U skupin není uváděna.

8. Sadovnická hodnota - je hodnocena pětibodovou stupnicí (dle prof. Pejchala). Udává komplexní představu o stavu dřeviny, kdy jednotlivým hodnotám odpovídají následující charakteristiky:

1 - stromy dokonale zavětvené a zcela zdravé s dlouhodobým výhledem existence

2 - stromy dobře zavětvené a zdravé, pouze s menšími nepravidelnostmi ve tvaru nebo zavětvení koruny, s dlouhodobým výhledem existence

3 - stromy zdravé, tvarově narušené (např. vysoko vyvětvené), nebo dřeviny dosud mladé, nedostatečně vzrostlé, ale vždy s dlouhodobým výhledem existence

4 - stromy poškozené, v počátečním stadiu nemoci, stromy přestálé a bez výhledu dlouhodobé existence, určené na dožití a k postupné likvidaci

5 - dřeviny odumírající nebo téměř suché, silně napadené chorobami, hrozící zřícením, určené k neprodlené asanaci

9. Věková kategorie

1 – nové výsadby

2 – aklimatizovaný mladý strom

3 – dospívající strom

4 – dospělý strom

5 – senescentní strom

10. Perspektiva - je posuzována podle vitality a zdravotního stavu dřeviny s přihlédnutím ke stanovištním podmínkám (u keřů a skupin nehodnocena):

1 – dřeviny dlouhodobě perspektivní – nad 10 let

2 – krátkodobě perspektivní – do 10 let

3 – neperspektivní – do 5 let

11. Vitalita - charakterizuje dřevinu z hlediska její fyziologické aktivity. Hodnoceny jsou ukazatele její životaschopnosti – schopnost reagovat na vlivy prostředí a bránit se napadení patogenními organismy. Hodnocení je provedeno vizuálně. Hlavními hodnocenými parametry jsou defoliace koruny, malformace větvení a vývoj sekundárních výhonů. Stupnice je následující:

1 – výborná až mírně snížená

2 – zřetelně snížená (stagnace růstu, prosychání koruny na periferních částech)

3 – výrazně snížená (začínající ústup koruny, odumřelý vrchol koruny)

4 – zbytková vitalita (větší část koruny odumřelá)

5 – suchý strom

12. Zdravotní stav - zdravotní stav dřevin vyjadřuje stupeň mechanického oslabení a poškození jedince. Strom je hodnocen podle úrovně mechanického narušení, stupně kolonizace dřevokaznými houbami, existence dutin, deformací růstu (nepříznivě umístěné těžiště, růstové defekty). Hodnoceno je narušení kořenového systému, kmene a větví. Zdravotní stav je hodnocen pětibodovou stupnicí:

1 – výborný až dobrý (defekty malého rozsahu bez vlivu na stabilitu nosných prvků)

2 – zhoršený (narušení zásadnějšího charakteru)

3 – výrazně zhoršený (přítomnost poškození, snižujících dožití stromu)

4 – silně narušený (souběh defektů či přítomnost poškození výrazně snižujících dožití stromu)

5 – rozpadající se strom (akutní riziko rozpadu, případně rozpadlý jedinec)

13. Vizuální posouzení stability - hodnotí úroveň rizika selhání stromu vývratem, zlomem kmene nebo odlomením části koruny. Posuzován je rozsah zjištěných defektů a jejich vliv na stabilitu jedince. Při vizuálním hodnocení je hodnocena pouze odolnost proti zlomu. Odolnost proti vývratu je hodnocena jen v rozsahu vizuálně patrných symptomů. Hodnocena je pětibodovou stupnicí:

1 – výborná až dobrá

2 – zhoršená

3 – výrazně zhoršená

4 – silně narušená

5 – kritická

14. Návrh opatření - navrženy jsou následující typy péstebních opatření:

OD – odstranění dřeviny

RV – výchovný řez

RB – bezpečnostní řez

RT – řez tvarovací

RT-ZP – řez tvarovací živých plotů a stěn

15. Naléhavost zásahu

1 - vysoká – neprodleně, v první etapě

2 - střední

3 - nízká

16. Opakování zásahu

- 1 – bez opakování
- 2 – každoročně
- 3 – po 2 až 5 letech
- 4 – po více než 5 letech

17. Poznámka – uvádí skutečnosti, které nelze zachytit v tabulkových položkách. Zaznamenány jsou významné defekty (např. dutiny, suché větve, plodnice hub, poškození terminálu) aj. U hodnocených skupin dřevin je v poznámce uvedeno zastoupení druhů dřevin ve skupině (procentuální podíl).

5. Vyhodnocení současného stavu dřevin

Řešená plocha je limitována mnoha faktory, jež utváří kompoziční předpoklady, skladbu vegetačních prvků i využití plochy. Nachází se v tradiční vilové čtvrti, v zástavbě samostatných obytných objektů se zahradami. V těsném okolí je velký podíl vzrostlé zeleně soukromých zahrad. Plocha je oplocena, přístupna pouze nájemníkům domu. Kompoziční ztvárnění a druhová skladba zcela odpovídá účelu soukromé zahrady rodinného domu. Dřevinné porosty jsou druhově bohaté, s velkým podílem jehličnanů v mladých věkových stadiích. Rozsáhlé jsou linie trvalkových záhonů tvořící podrost takřka všech jedinců i skupin dřevin. Charakteristický je podíl ovocných keřů (rybíz, angrešt, maliny) a stromů (třešně, broskve).

Celkem bylo inventarizováno 63 dřevin a dřevinných porostů, z toho 11ks stromů, 37ks keřů a 15 skupin keřů.

Na základě údajů z inventarizačního průzkumu lze celkově konstatovat:

Druhová skladba

Charakterizuje ji velký počet druhů s málo jedinci. Vysoký je podíl jehličnatých dřevin. Ze stromových druhů jsou stěžejní břízy (*Betula pendula*), mezi keři jsou to cypřišky (*Chamaecyparis sp.*) a tisy (*Taxus baccata*), z listnáčů zejména tavolníky (*Spiraea sp.*), zahradní kultivary růží (*Rosa sp.*) a ovocné keře (*Ribes sp.*). Seznam dřevin s českým a latinským názvoslovím je uveden v tabulkové části.

Sadovnická hodnota (SH)

Většina dřevin vykazuje střední sadovnickou hodnotu – stupeň 3 – jde o dřeviny zdravé, byť tvarově narušené (např. vyvětvěné či s nepravidelnou korunou), nebo dřeviny dosud mladé, nedostatečně vzrostlé, ale vždy s dlouhodobým výhledem existence bez významných poškození. U terasy domu roste vzrostlý zdravý jedinec pěnišníku, který byl ohodnocen SH 2. Deset dřevin a skupin je díky zhoršeným charakteristikám ohodnoceno SH 4.

Vitalita dřevin

Nic nenasvědčuje na významně snížené ukazatele, charakter porostů, péče i převážně mladý věk porostů se odráží v dobrém stupni tohoto ukazatele. Při hodnocení vitality jsou brány v úvahu ukazatele životaschopnosti dřeviny – schopnost reagovat na vlivy prostředí a bránit se napadení patogenními organismy, přičemž se můžou měnit poměrně rychle na základě okolních vlivů, např. průběhem počasí v jednotlivých letech. Zhoršené charakteristiky mají spíše některé starší porosty a stromy, na které má obzvláště velký vliv sucho posledních let. Bříza č. 58 vykazuje značný ústup vitálních funkcí, vrchol již odumírá. Snížená vitalita je u 10 dřevin a skupin, výrazně snížená u tří.

Zdravotní stav

Je hodnocen především podle stupně mechanického narušení. I když v kořenovém prostoru jsou některé dřeviny poškozovány vlivy městského prostředí (zpevněné plochy, blízký pěší provoz, lokalizace popelnic, zídek, terénních modelací, apod.), lze ze současného šetření hodnotit zdravotní stav většiny dřevin jako dobrý. U těchto dřevin se vyskytují pouze defekty malého rozsahu bez vlivu na stabilitu nosných prvků. Zhoršený zdravotní stav má 21 dřevin a porostů, výrazně zhoršený jeden.

Stabilita

Většina hodnocených dřevin nepředstavuje pro své bezprostřední okolí potenciální nebezpečí zejména z hlediska malých rozměrů a dobrého zdravotního stavu, nicméně některé vzrostlé stromy vykazují známky zvýšené úrovně rizika. Ovocné stromy mají již rozsáhlejší poškození řezem a nemocmi (rakovina ovocných dřevin). K posouzení zhoršené stability vzrostlých stromů u čelní fasády budovy přistupuje několik okolností: stromy rostou v těsné blízkosti zpevněných ploch, zídek a upravované terénní modelace – skalky. Kotvicí kořenový systém je pravděpodobně asymetrický, s neznámým poškozením historickými terénními úpravami. Douglaska vykazuje velkou ztrátu větví v koruně, bříza u garáží má odumřelý vrchol. Stromy mají asymetrické koruny, rány s dutinami po odvětvování a náklon. Stromy

nepředstavují aktuálně akutní riziko selhání, avšak jejich vitalitu v průběhu dalších období je nutné velmi pečlivě sledovat. Dobrá stabilita byla vyhodnocena u 5 stromů, zhoršená u pěti, jeden strom má stabilitu výrazně zhoršenou.

Ze zdravotního hlediska lze v současnosti považovat porosty za dlouhodobě perspektivní, krátkodobě perspektivními se jeví stromy se zhoršeným zdravotním stavem.

6. Doporučení vhodných opatření

Základem stromových porostů zahrady je několik dospělých stromů rostoucích před čelní fasádou, tvořících charakteristický pohled z ulice – jde o dvě břízy (č.45 a 58) a jednu douglasku (č.47). V zadní, pohledově odcloněné, části zahrady patří ke stěžejním dřevinám ovocné druhy umístěné ve volné ploše trávníku a borovice v rohu parcely. Zbylé keřové porosty jsou ve formě linií, skupin i jedinců umístěny po celé ploše pozemku v poměrně hustém rastru.

Z hledisek posuzovaných v rámci terénního šetření, tedy zdravotního stavu a vitality, vyžadují porosty poměrně malé zásahy. Soukromá péče věnovaná zahradě se jednoznačně projevuje v poměrně dobrém zdravotním stavu dřevin. Svou roli hraje i mladý věk dřevin. Stromy nevykazují zásadní stabilizační poškození, nicméně symptomy ve vitálních funkcích jsou oslabené (prosychající vrchol, koruna apod.), podpořené suchem, hniloby lze v rámci koruny sledovat i předvídat (drobné dutiny, poškození).

K odstranění byly navrženy druhy ve špatném zdravotním stavu, se slábnoucí vitalitou, proschlé a nemocné (3ks), rovněž porosty s nevhodným umístěním, rostlé do oplocení a u zdi domu (3ks). V zahradě se vyskytují živé ploty a tvarování jedinci, u kterých je vhodné nezanedbat pravidelný tvarovací řez. U vzrostlých stromů č. 38 a 58 byl navržen bezpečnostní řez, při kterém budou odstraněny suché části korun a větve. U stromu č. 49 byl navržen výchovný řez pro zapěstování nové náhradní koruny po odumřelém vrcholu.

Z kompozičního hlediska lze konstatovat, že porosty vyžadují zásadní probírky, určené konkrétní novou funkcí plochy. V případě využití zahrady pro účely MŠ doporučujeme odstranit dřeviny nevhodné z hlediska požití plodů či jedovatosti jednotlivých částí, např. tisy, pámelníky, stejně tak eliminovat rozptýlené keře růží.

7. Závěr

Kácení dřevin bylo v rámci inventarizace dřevin navrhováno pouze z důvodu zhoršeného zdravotního stavu, vitality a provozní bezpečnosti. V úvahu nebyly brány pěstební nebo kompoziční důvody. Odstranění takových dřevin by mělo být spolu s návrhem nových výsadeb, které by zajistily dlouhodobou kontinuitu zeleně na řešené ploše, předmětem zpracování projektu komplexní revitalizace zeleně v souladu s novou funkcí.

Stromy jsou živými organismy, které se neustále vyvíjí a může tak v poměrně krátkém časovém období dojít ke změně jejich zdravotního stavu nebo projevů vitality. Je tedy nutné stav stromů neustále sledovat a nejpozději v pětiletých intervalech provádět aktualizaci dat získaných z inventarizace dřevin.

Závěrem je nutné zdůraznit, že za extrémních projevů počasí může dojít ke statickému selhání - zlomu větví nebo vývratu stromu - a že žádná opatření nemohou zaručit absolutní provozní bezpečnost stromu.

K odstranění jsou navrženy dřeviny, které z hlediska zákona č.114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny nevyžadují povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les.